

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

7. szám.

Pest, april 27. 1849.

Borúra derű.

Folyó év május 1-től december végig a Marczius tizenötödikére ezennel előfizetés nyitattik. — Előfizethetni a kiadó hivatalban (Országut Kunevalderház) és minden álladalmi postahivatalnál. — Előfizetési ár: Budapesten házhordással 5 fr. postán borítékban küldve 6 fr. p. p.

Nyílt rendelet.

Minél fogva a nemzet által reám bízott hatalomnál fogva adom tudtára, Buda-pest városok hatóságának, tisztviselőinek, s minden lakosainak, valamint a testvér főváros kebelében minden törvényszékeknek, s bármely néven nevezett hivataloknak, hogy ezen rendeletem által Irányi Dániel képviselőt, Pest városának a nemzetgyűléseni egyik követét, Budapest városokra nézve teljhatalmu kormánybiztosul kineveztem, és kinevezem, adván neki a nemzet nevében minden szükséges hatalmat, és hatóságot, a testvér főváros körében mind azt elrendelni, megtenni, és megtétni, mi a haza érdekében, s a testvér fővárosnak a haza számára biztosítása végett szükséges; rendelve, és parancsolván a nemzet nevében, hogy intézkedéseinek mindenki a legszigorúbb felelet terhe alatt engedelmességgel tartozzék.

Kelt Debreczenben april 25-én 1849.

Az ország kormányzó elnöke,
Kossuth Lajos m. k.

Hirdetmény.

Az ország kormányzó elnöke által a fent olvasható nyílt rendeletnél fogva Budapest városokra nézve teljhatalmu kormánybiztosul levén kinevezve, midőn Pestvárosra nézve ebbeli tisztem gyakorlatát általveszem, azt ezennel közhírrül adom.

Költ Pesten april 27-én 1849.

Irányi Daniel, s. k.
teljhatalmu kormánybiztos.

Hivatalos tudósítás.

Perczel Mór tábornok f. hó 11-ről Kovil-Szent-Ivánról következő tudósítást küldött a kormányzó elnöknek:

Kácsról a lázadók egy része az Ujvidékről kirendelt csapat által kiveretvén, — hol is egy

ágyujok elvétetett: azok a Duna és Tisza közti hegyesorosokba vonultak össze mindentűn. Részint a Bánáthól, részint Karloviczból, nagy számú servianokkal erősítve, és számos nehéz ágyukat is nyerve, ezen igen erős hegyi állomásban — melly egy nagy mocsár által kerítettik — tarták magukat.

A tábornok april 13. egész Kovil Szentiványon tal nyomván az ellenséget és ott táborba szállván april 13. reggeli 2 órakor az ezen állomásokból kitörő sok esernyi lázadók által három oldalról rohantatott meg. Mind ez is annak ellenére, hogy az ellenség egy pár nehéz ágyút annyira képes volt táborunkhoz előhozni, miként több golyója abba be is üthete, továbbá a sötétség és a csapat parancsnokok csekély helyismerete daczára, mind a három dandár kitűzött rendjét legpontosabban elfoglalá, az ellenséget hamar visszanyomá. A Moschorin felőli támadás ellen Forget őrnagy s dandárnok küldetvén, ez az ellenség ütésében súlyosan megsebesítették, mire Gál ezredes és hadosztály parancsnok vezeté az ez oldalról további működést. Az ellenséget folytonos harc közt a moschorini töltésig, és be a mocsáron túli hegy alatti sáncaiba kergette; míg a Mihálovics dandár a Villonáról, az Irinyi dandár pedig a Kovili erdőségből rohanást tartóztaták, és verék diadalmasan vissza. Ekkor ezen oldalról is támadó előhaladás rendeltetvén a tábornok által, míg az Irinyi dandár az ellenséget megveré, egész Gárdimovág haladt, és azt felégette volna, a Mihálovics dandárral, és a tartalékokkal a Villonánál kitört fő erő szorították, és mindenütt megverve Villovába a mocsárontúli sáncaiba tüzeték, hegyi batteriái által is mindentűnt fedestetve.

Az ellenség imigy mindentűnt megveretvén, a tábornok kitikkadt seregeit ismét Kovil sz. Iványánál táborba szállitá.

Az ütközet reggeli 2 órától 11 óráig tartott, az ellenség dühös elszántsággal véde minden állomást, az ágyúzás a legnagyobbak közé sorozandó.

És ha a tájismeret hiánya miatt az ellenség sötétbeni üzése rendkívüli nehézségeket nem gördít dandárnokaim elé, ugy ez egyébkint is nagy diadal a lázadók ez utolsó menedéke elfoglalásával végződik.

Veszteségünk 10—12 halott, és ezek közt Jeszenák kapitány, a baranyai huszároktól és Schramm kapitány a 30-ik honv. z. ajból, kik dicsőn haltak meg a hazáért! — sebesült 30—40.

Kitűntették magukat Forget őrnagy, Szabó tábornoki alezredes, Ragusz 3-ik huszárezredbeli kapitány, és különösen Kölgely a 30-ik honv. z. ajjali ügyes és rettenthetlen bátor

viselete által. Továbbá Schauschek főhadnagy a 6 fontos gyalog úteg parancsnoka, és a 3 fontos gyalog úteg legénysége.

Kelt Debreczenben, april 18. 1849.

Rendeletek.

Hiteles kütfőből tudomására esvén a kormánynak, hogy egy honáruló tetteiről ismeretes Gál Eduárd nevezetű tolnamegyei egyén, ki a hon ellenségei megbízatásából Fejérmegyében mint császári biztos zszarnokoskodik, sok honárulásait tetőpontra emelendő, arra vetemedett, hogy a nevezett megyében létező honvédeket és önkénteseket elfogatni, az ugynevezett császári sorkatonaság közé besoroztatni rendelné s ez által ezeket a haza elleni fegyverfogásra s egy anya és testvér gyilkossági bűnre kényszeríteni merészlene:

Ennél fogva a nevezett Gál Eduárd ezennel a nemzet nevében honárulónak a törvényen kívül állónak nyilvánittatván — minden becsülletes magyarnak mulaszthatlan kötelességévé tétetik, hogy őt hol találattik, elfogni s a legközelebb eső vésztörvénységnek átszolgáltatni, hazafui kötelességének ismerje.

Kelt Debreczen april 17-én 1849.

Az ország kormányzó nevében

Rákóczi János,
kormányzó titoknok.

Meleg részvétellel tapasztalván azt, hogy bajnokaink, kik teljes áldozatkészséggel vívnak hazánk sz. szabadságáért, függetlenségéért, midőn a harczmezőn nyert megsérülések miatt kórházakba vitetnek, itt az orvosi segedelem mellett vajmi ritkán találkozhatnak azon gyöngéd ápolással, melly a szenvedőknek enyhülést, gyakran tökéletes felüdülést ad.

Hogy tehát az e részbeni hiányokon, a lehetőségig segítve legyen, s a tábori kórházakban szolgáló harczosaink az orvos rendelte gyógyszeréken felül még kellő ápolásban is részesítsenek, mellyről leginkább női kezek képesek leggyöngédebben gondoskodni.

E részbeni meleg részvéteket tanusítandó, ezennel saját nővéremet, öz. Meszlényi Rudolfné szül. Kossuth Zsuzsánát az összes tábori kórházak főápolónőjévé nevezem azon erős meggyőződésben, hogy kedves nővérem szelid keblének nemes ösztönét követve, megsérült vitézeink kórodai ápolása iránt mindenekben akkép

gondoskodandik, mint azt egy anya, testvére, és hazánk hű leányától várni lehet.

Hogy pedig ebbeli fíradásainak minél kívánatosabban siker legyen, az illető hatóságok, k. biztosok, s a tábori kórházok parancsnokai és felügyelő orvosai ezennel oda utasítatnak, hogy mind azon intézkedéseknél, miket a kórházakban, az orvosi segédemen kívül, a gyöngédebb ápolásra nézve, a főápolónó, vagy meghagyásánál fogva, a segédápolónók hasznosnak és czélszerűnek tartandának, azok eszközzésében a felszólítandó hatóságok, k. biztosok, kórházparancsnokok, és felügyelő orvosok minden kitelhető segédkezéssel lenni mulaszthatlan polgári kötelességöknek ismerjék.

Debreczen, april 16. 1849.

Az ország kormányzó elnöke.

Kinevezés.

Beöthy Ödön biharmegyei főispán, az 5-ik huszárezredhez számfeletti ezredesül kineveztetik.

Debreczen april 7-én 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

Figyelmeztetés és rendelet.

A „Pesther Zeitung“ című lap f. évi april 15-kén megjelent számában, herczeg Windischgrätznek april 16-kán kelt abbéli hirdetménye foglaltatik: miszerint az ellenség hadi költségeinek fedezésére 5. 10. 100. és 1000 frtos utalványok Magyarország közjövédelméire forgalmi eszköz gyanánt kényszerített kelettel ki fognak bocsátatni, mellyek minden közpénztáraknál ércpénz helyett teljes névszerinti értékökben, s szintugy magány forgalomban is minden fizetéseknel elfogadandók leendenek.

Az e részbeni minták szerint ezen utalványok mind két oldalukon nyomtatva lesznek, és pedig előlapjukon magyar, hátlapjukon német irattal.

Az ellenség a hadi költségek fedezésérei képzetelenségét önkényt elismervén, olytán forgalmi eszközöz folyamodik, mellyet olly valamire alapít, a mi nem az ő tulajdona, s azzá soha sem is leszen, tudni illik: Magyarország közjövédelméire. Az az adósságot csinál más vagyónára. Az ellenség maga is teljesen átlátja, miképpen illyetén alap nélküli utalványainak hitelt nem szerzethet, s ez okból azoknak kényszerített keletet mer parancsolni, s pedig az ércpénz teljes értékéhez hasonlót.

Hogy a közönség még inkább elámitassék, s a fent említett becs nélküli papírosok, ha más-kint nem lehet, itt ott csalódásból elfogadókra találjanak, az ellenség ezeket magyar nyelvben nyomatja. A thrón vesztett és száműzött osztrák ház, melly míg a magyar tronuson türetett, számos éveken át vonakodott e magyar nép igazságos kívánatát betölteni, s a magyar arany és ezüstből vert pénznemeket magyarkörirattal ellá-

tatni, jelenleg ön maga azon ravaszssággal él, hogy haszontalan pénz utalványait magyarul nyomatja, s szántszándékkal ovatosan kerüli ezen utalványokat az osztrák sassal ellátatni, reménylven, hogy az olvasni nem tudó miveletlenebb emberek között akadand olly együgyűekre, kiket akkin, sikerülend megcsalnia.

Ezen cselekedet a legundokabb család nemek közé tartozik.

A Windischgrätz féle 5 10 frtos utalványok mintáin azon aláírások ki nem jelevék, mellyekkel ezek el fognak láttatni, a közönség nagyobb elámitására, azonban az ellenség hihetőleg ugyan azon aláírásokat fogja használni, mellyekkel, a magyar pénzjegyek ellátvák, t. i. Völgyi Ferencz főpénztárnok, és Endrei Endre ellenőr aláírását.

A magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata ugyan már magában foglalja az ellenség minden illy vétkes tetteinek kárhoztatását, mindazonáltal nehogy valaki tudatlanság miatt megcsalattassék, a kormány kötelességének ismeri egy részről a közönséget jóeleve figyelmessé tenni azon károokra, mellyek az érintett minden érték nélküli utalványok elfogadásából rá háromlanának, más részről ollytán eszközözöz nyulni, mellyek által az ellenség vétkes célja meggátoltassék.

Ugyan azért a fent említett utalványokat semmit érőknek s csalárdoknak nyilvánítván, rendelem:

Hogy azok sem a közpénztároknál, sem pedig magány forgalomban el ne fogadtassanak.

Ki ezen utalványokat elfogadná, vagy éppen azokat kiadni merészelné, a nemzet függetlenségi nyilatkozatában foglalt határozat értelmében is akkint fog tekintetni, mint a ki az ellenségnek hazánk ellen intézett, pártütő céljainak kivitelét előmozdítja, következképp mint honáruló fog tekintetni és büntettetni.

Kelt Debreczenben april 22-kén 1849.

az ország kormányzó elnöke
KOSSUTH LAJOS s k.

A „Közlöny“ april 10. számában foglalt hivatalos tudósítás szerint Csutak Kálmán őrnagy a határőrökkel erősített oláh csordákat Zaránd megyében többször megvervén, sánczaiból kiüzte: néhány százat leölt, nevezetes szákmányt tett, maga csak egy halottat vesztvén. Nevezetesek a tudósítás következő végszavai:

„Meg kell még említenem, hogy a szétüzött oláh csorda vezérét valami Kretz Nikolai nevű őrnagyot elfogván, a nyomoru vitéz ígéretet tón, hogy ezinkostársainak őrhelyeit feladandja, csak hogy tőlem kegyelmet nyerhessen.

Illy nyomoruságos hitvány emberekből állanak a camarilla kedves Waffenbrüderei.“

A „Közlöny“ számai „kittüntetések“ czim alatt folyvást hozzák azon bajnokaink neveit, kik a katonai érdemjellel diszesítették. Köztök van a többi közt gróf Leiningen Károly 19 számú gyalog ezredünk ezredese, e vitézságról régen híres

ósi német család ivadéka. Üdvezzeljük a nemes németet hőseink sorában. Ő teszi jóvá, mit rokona egy más Leiningen, a temesvári camarilla lelke, ügyünknek árt.

Nemzeti gyűlés.

Előleges közlés a nemzetgyűlés
aprilis 19-iki üléséről.

A magyar nemzet függetlenségi nyilatkozatát szerkesztő választmány munkálata elébb vegyes zárt tanácskozmányokban megállapítottván, april 19-én d. u. 5 órakor tartott vegyes ülésben a nemzet képviselői s a felsőház tagjai által egyhangulag helybenhagyatott, és országszerte kihirdettetni elhatározatott.

Hadi hírek.

Hadaink Dunán tuli mozgalmairól bizonyost, nem tudunk; mert hála istennek elmúltak a szent-tamási boldog idők, mikor Pesten egy héttel előbb tudtuk, mikor fog Szent-Tamás megtámadtatni, s azért nem is foglaltatott akkorában el. Erős hír szárnyal azonban két csatáról s diadalmunkról azon vidéken. Tegnap Tatáról Budára érkezett kocsisok állítása szerint ez utvonalon nem láttak császári katonát.

— Más hír szerint Görgeinél egy Bécsből két néhány száz mázsa löporral terhes vonhajót húzó gőzös, ki akart kötni, de a parton már magyar öröket látván, a gőzösn levő katonaság kipuskázott, mire miénk, sokáig tréfálni nem akarván, ágyugolyók s gránátokkal feleltek. Egy granat a löperban pattant szét s iszonyu, Komáromban is hallható durranással mint a három hajó légbe repült, a Duna majd kicsapott medréből az irtózatós rázkodás miatt. A hajónépből egy hajóslegény menekült, ki élvén a gyanuperrel első ágyudúránással a vízbe ugrott, és partra uszott. Állítólag ez és egy komáromi lakó hozák Pestre a hirt.

Sokak állítása szerint előrselek a budai parton Dunakeszről láthatók.

Budáról két nap óta hallottunk az ott levő Ceccopiere olasz gyalog — nem gránátos — zászlóaly laktanyájába zárkozván, abból kivonulni, s ellenünk harczolni nem akar. Ma bővebb s hitelt érdemlő tudósítást vettünk. Az említett zászlóaly tisztei Hentzi tábornok s várparancsnokhoz mentek. Fölszólíták őt, miután bizonyosak, hogy a zászlóaly legénysége az első magyar csapat megjelenéskor lerakandja a fegyvert, sőt a magyarokhoz álland, jobb volna azt a még szabad fejjérvári uton elküldeni, mint az ellenség kezébe játszani. Hentzi azt felelé, hogy helyzete igen nehéz ő maga hat gyermek atya. — Utolsó napokban, mióta a kapcza szorul igen szereti gyermekeit emlegetni — mintegy áldozatul hagyatott e vészes ponton. Parancsolatai szigorúk, azoktól el nem távozhat, s egy, bár átlátja a tisztek nézete helyes voltát, a zászlóalyat el nem bocsáthatja. — Ha ezen történet olly igaz, mint valószínű, örvendhetünk, mert van Budán 6 vagy 800 derék olasz barátunk.

— Székes-Fehérvárról jó híreink vannak, már midőn Batthyányi Lajos és fogoly társai átvitettek, morgott a szellem. A derék nép ki akarát szabadítani. Batthyányi maga csillapítá le, mondván, hogy a császári őrcsapatnak szigorú parancsa van, az első szabadítási kísérletnél őt és társait legyilkolni. — Hallatlan embertelenség!

A jeles hazafi azonban örömet fejez ki, hogy ha ő rab is, de nemzete isten segédelmével nem sokára szabad leend. — Mi pedig reméljük, hogy megszabadítandja az illy nagy és szenvedő hazafiakat is. A foglyok tovább vitettek. Nem sokára a fejevári osztrák őrség is elvonult. A tanács legott kihirdeté az ostromállapot megszűntét. A nép összegyűlt, bizottmány nevezteték. S a nemzeti lobogó vigan leng az Árpádok és városa felett. Hála Fejérvár derék lakóinak, kik másodszer emelék fel bátran e nemzeti jelt még ugy szólván ellenségeink szemeláltára.

— Jellacsics serege Duna hosszant vonul lefelé, s tegnap reggel indult Ercsiből. Jellacsics maga más hír szerint minden méltóságairól lemondott. Talán mint a sáros pataki deák „non eo sed eor.“

— Épen most halljuk azon hirt, hogy a Ceccopieri zászlóalyból 80 legény s két tiszt átkelt fegyverestől Pestre, Henczy azért a várkapuit becsukató, s csak biztos jelenlétében nyitattak meg. Éljenek az olaszok! E viva!

— Ma reggel egy kis fiu apró pisztolyából, melyet még Windischgrätznek sem adott ki, átlőtt Budára. Jó honvéd válhatik belőle, csak megnyöjün, de gátolni kell az illy kísérleteket, mert tülről majd nagyobb fegyverből felelnének, részünkről pedig mi hasznok sincs.

Perczel Móríc a sajkáskerületi helységeket részint fegyverrel, részint megadás által majd mind meghódítván, Józseffalván összegyűlni parancsolá, meghagyván nekik, hogy Szabadkára grof Batthyány Kázmér kormánybiztoshoz menjenek hol kerületek jövőndő szerkezek felől utasítást veendenek.

A végrendezésig következő szerkezet határozottatott: az eddigi határori szerkezet megszűnik, de a sajkás kerület, külön és önálló hatóság marad, minden helység külön választja saját tisztviselőit, s együtt az egész kerületbelieket. A nemzetgyűlésen egy követ által képviseltetik. A kerület beligazgatási nyelv a szerb. —

Illy szabadelmű intézkedések, ott hol csak fegyver éle állítá helyre, még pedig makacs ellenszegülés, és véreinken elkövetett számtalan kegyetlenkedés után, a törvényes rendet nem eléggé hirdetik e az olly csufosan elvakított szerb népfajnak, hol valóság a Gleichberechtigung der Nationalitäten, és hol csupán világcsalásul felhőzött álarcz.

Ezen hosszú, kemény és elleneink részéről eleitől fogva kegyetlen harc után illy emberi bánásmódból, nem látandja e át Szerb nemzet illy nemes ellenségből, mint a magyar, milly nemes barát vallandik. S fogja e még hinni azon fertelmesen hazug híreket, hogy Perczel tábornok a szerb népet tüzzel vassal pusztítja, apraját nagyát öleti, s lakhelyeit leégeti.

Meddig engedendi meg magát ez erejénél fogva olly sok jóra képes nép, a legalyasabb czélok kivivására használni eszközül, még pedig ollyak kezében, kik a leghasznosabb eszközzel is úgy bánnak a használás után, mint a kifacsart és meghámozott citronnal, félre dobják, sőt ha elég merész érdemelt szerényen emliteni, tiporják. Emlekezetek Brankovicsra, mennyit kellene szenvednie, csak „quia ratio status ellegebat.“

S ezen status az összes osztrák Monárchia volt, mellyért most annyi vérpazarlással harcoltok, és nem Magyarország, melly ellen fenittek a hanczárt, s melly nektek, mint harcban legyőzött elleneinek is jogokat ad, minőt a hitszegő osztrák kormánytól véretek árán vásárlott diadalma után sem várhattatok volna.

Meddig engeditek magatokat a Vojvodina déli bábja által kecsgetetni, avagy véltitek, hogy a zsarnoki centralisatiora törekvő osztrák hatalom, ha sikertüendene a sokkal erősebb magyar nemzetet leküzdenie, a gyenge Vojvodina senki által sem biztosított chartáját nem tépendi szét, s nem csapandja haragtól veres arczaikba rongyait, csak egyszer tűnjék fel még Metternich utódainak napja, s későn bár, de keserűn ébredendelek fel, melly részletekről talán csak tévedés, de szövetségeseitek részéről a legundokabb csalás volt.

Azért ragadjátok meg az alkalmat s legyetek őszintén testvéreink, mert a testvértől csak jót várhattok, de sohasem a magokat atyának hazudó zsarnokoktól. —

Ti mult tavasszal ígért jogok megfosztása miatt panaszkodtatok.

Ki ígerte azokat, s esküvel, mint ígérné az ördögöknek a menyek országát? Az osztrák kormány. —

S ki szegte meg? — Az osztrák kormány. S mégis érte ragadtok fegyvert, hogy alkalma legyen rajtatok ismételve gyakorolni, léte óta tanult mesterségét.

Azért térjete, különben méltatlanok lesztek a szabadnemzetek sorába lépni.

Egy Békés megyéből ma érkezett hitelt érdemlő polgártársunk igen örvendetes hirt hozott.

Bem, ki 15000 emberrel már a Bánságba előnyomult, megtudván, hogy az Oláh országból Orsovánál a Bánságba tért Puchner Rukavina seregével egyesült, s e had most Lugos és Karán-Sebes közt erős állásban van, és szokott ügyességü menetével az ellenséget megkerülvén, hátulról éjjel megtámadá, egész erejét ugy szólván tönkre tette. Alig menekült 600 s néhány tiszt ezek is csak a legnagyobb pongyolában. Békési hazánkba est Szentesen olly szemtanutól hallá, ki a pongyolán menekvő osztrák tiszteket látta.

— Ujabb hír szerint tegnapelőtt foglalák el hadaink Esztergomot, s onnan is nyomulnak a balparton előre.

— A pesti kórházakban hátrahagyott beteg osztrákokból már 400 avattatá magát a zászlóink alatt küzdő német legióba. Ugy látszik úgytünk iránt még a fekete sárga zászló alatt is nőt a lelkesedés.

Pest, april 27-ken.

A száznolcz napig tartó zsarnok ralkodás tűzpróbája vala a szilárd jellemnek és hazafiai rendületlenségnek.

Sokan, kikben azelőtt semmi okunk nem volt kételkedni, kiknek jellemét aranynek lenni véltük — nem állották ki e próbát. Végtere kitünik, mikép az, a mit mi drága aranynak képzeltünk, nem vala egyéb nemtelen ércznel.

A híres Pázmándy jelleme sárga rézzé olvadt; számos catholicus főlelkészeké pedig még ezzé sem, hanem hitvány, a legnemtelenebb érczsalakká.

Olvasóink nem mindnyájan fogják tudni, mikép az ország primása és több püspökök — majd pontosan felszámálattjuk e neveket — nagy pénzösszeget tettek öszve a végre, hogy azzal zsoldosok béreltessenek a magyar szabadságért, s a magyar haza függetlenségéért küzdő harcziak ellen.

Hallatlan istentelenség, gyilkot vásárolni a haza, e köz édes anya megölésére, még pedig azzal a pénzzel, mellyet az ő kegyéből, és jóvöltából tudtak egymásra halmozni!

Mennyire kellett ezen főpásztoroknál az erkölcseknek süllyedni!

Ezek tanították-e isten parancsolatát: tiszteljé atyádat anyádat, hogy hosszú életü lehess a földön; ezek tanították-e: ne öl? . . .

Hallatlan istentelenség! A pásztorok magok keresik fel a farkasokat, magok uszítják azokat a nyájra, mellyet élők veszélyeztetésével is védeniök lett volna kötelesség.

Azonban minden roszban van valami, ebben pedig felettébb sok.

Ezen fellépése a catholicus főlelkészek egy részének megérleltette az időt országgyűlésileg kimondani azt, mit a közvélemény már rég kimondott; kimondani fog a főpapak birtokai ezenel vissza szállanak a hazára, az álladalom tulajdonai válnak.

Mi tudjuk méltányolni az indokokat, mellyek megtilták az ország képviselőit e darázs-fészek be nyulni: azon befolyásnál fogva, melyet lelkészek hallgatóikra gyakorolnak, minden bizonnal szakadástörtént volna, azon egységben, melly jelenleg a magyarságot egybetartsa, s melly elkerülhetlenül szükséges, ha függetlenségünket szabadságunkat kivívni és megszilárdítani akarjuk.

Ezen aggodalomra nem lehet többé ok, miután a főpásztorok közt a konkoly, önkéntesen elvált a tisztabuzától.

Azon főlelkészek, kik gyilkot beszéltek a magyarnemzet ellen, kik elhagyván pásztori véd-tisztöket a nyájokat faldosó farkasok sorába állottak, tükéletesen elvesztették minden befolyásukat a népre; hasztalan volna minden igyekezetük pártok alkotásával megtörni a már is csudákat mivelt egység gyémántját, hiába vennék ajkalkra isten szent nevét, a nép meglátván a reverenda alatt a ló körmököt, tudná miképen ök az ördögöt szolgálják.

A magyarügyhez pedig hiv lelkészek, azon lelki pásztorok, kik jó és balszerencsében a rájok bizott nyájjal osztozni eltökéllé, e korszerű kívánatnak nem szegülhetnek ellenébe, megva-

gyünk győzödvé önkéntesen átlátják a közvéleménynek e tekintetben igazságos ítéletét.

Jelők fognak bekövetkezni, melyekben témérdek áldozatokra leend szükség! zivataros idők, melyek csak úgy csendesednek le, ha minden egyes polgár kész lesz életét és vagyonát áldozatul vinni a haza oltárára.

Lépjének a lelkész urak elől, adjanak jó példát, nyilatkoztassák ünnepélyesen ki, miképen ők visszaadják a szenvedő megszorult hazának azon javadalmakat, mikkel boldogabb állapotjában elhatározta a catholicus lelki pásthorokat.

A haza megfogja jutalmazni e tettöket, a késő maradék hálás szívébe mondja az így cselekvők neveit.

Mentő.

Pest, april 27. 1849.

Folyó év aprilis 23-án reggel a kétpisztoly című vendéglőből is elmenni szándékoszó Jellasicsféle huszár hadnagyot észrevette Imreh Farkas honpolgár, s elmarasztalhatására ámbár érelyesen föllépett, a tiszt a vele egyetértő vendéglős által még is úgy elrejtetett, *) hogy személyére minden motozás mellett sem lehetett rátalálni, egyéb portékái, mint: egy fűdeles kocsi, egy szép fiatal barna pej ló, egy pár új hám, négy nyereg, kétsövű vadászpuska, két pisztoly, egy bezárt teli bőrösláda, két pokrócz, két fejér uj köpeny, arannyal himzett két tarsoly, egy csákó és más öltönyei pedig a magyar hadtest térparancsnokságának a haza részére hiba nélkül beadattak, e hazafias eljárásért a térparancsnok fölkerdezte Imreh Farkast, elfogad-e pénzjutalmat? mire azt felelé, hogy „örvend miszerént a hont sanyargató s pusztító pokolördögöitől hazája részére ennyit is elmarasztolhatott; azért neki jutalom nem kell,“ miéért a térparancsnokság a haza nevében neki köszönetet nyilvánt. —

Az erdélyi tábor anecdotái

(A Közlönyből.)

A szászok deputációja kérte Bemtől, hogy csupán be ne sorozza ifjait. „Ne féljenek önök, a profont olly drága, hogy csak vitéz embereknek adhatok.“

— Coppet ezredest, ki Kolozsvár irányában mint ellenség becsülettél viselte magát, elfogják a mieink, Bemhez viszik. „Uram, szólta Bem, az istenért, hol az ön kardja?“ s ezzel egy kardot köt oldalára. „A mennyire önt ismerem, szólta, ön be-

*) Vendéglő uramat nem értana kérdőre vonni.

A szerk.

csület szavát fogja adni, hogy a szabadság ellen használni nem fogja“ s Coppet most Szebenben szabadon van.

— A piski csatázásnál egy ágyútelepnek elfogy töltése. Jőnek Bemhez, panaszojják. „Csinálják önök a tempót, mintha töltenének, s a többivel haladnának előre.“ A legénység mintha töltést kapott volna, s is nyomta a futó ellenséget.

— Ugyancsak a piski csatázásban egy század háromszor gázolja át a vizet. „Hogy van kapitány“, szól egy kifáradt tiszthez. „Megázva vezér úr, felelt a kapitány, mert már háromszor gázoltam át a vizet.“ „Sebaj, jöjjön utánam, s próbálja meg negyedszer.“

— Medgyesnél Bem egy hegyen állt, mikor a Puchner serege mindenfelől előnyomult; s észrevén a vezér állását, feléje kezdte tüzelni. Tisztjei figyelmeztették az állás veszedelmességére. „Az is baj, felelt Bem, de nagyobb baj az, hogy éhes vagyok“, szólta, s reggelit hozata oda magának.

— Szeben meghódolt. S bele őrizetet a Szebenben nyomorgott foglyokból raka; „minthogy“, ugymond „megtanulhaták, miként kell bánni a lefegyverzettekkel.“

— Miéink boszankodtak, hogy tüzeink egy tábornokját sem ejték el az ellennek. „Jól van ez így“, szólta Bem, sőt kerülni kell őket, mert épen ezen tábornokoknak élni kell, hogy folytonosan győzelmesen maradassunk.

— Szebennél Bem elől jár golyók záporában. A székelyek figyelmeztetik, hogy hagyja őket előljárni, mert ha ők elesnek, Bem még meg él; de ha Bem elesik, úgy ők elvesztek.

Kossuth neve betűit első betűkül használva, következő német józslat készült:

Keine
Oesterreichische
Söldlinge
Siegen
Ueber
Tapfere
Hungarn.

csak tartasuk magunkat erősen, s a magyarok Istene valósítandja a német józslatot.

Takarmány mag

Luczerni, Meyer és réti löhere, búkköny és esparzet legjobb minőségben kapható.

Forater Vilmos Lajosnál.

Lipótváros, Béla utca 249. sz.

3 - 2

Jégverés elleni biztosítás.

A jégverés ellen kölcsönösen biztosító

MAGYAR EGYESÜLET

alulirt igazgatósága, mint mindenkor, úgy most is kötelességének ismeri, közelgető tavasszal a t. cz. gazda urakat, saját hasznuk tekintetéből, ezen hazai intézetre figyelmeztetni. Ez intézet főállásának hat éve alatt kétségbe vonhatlan jeleit adá jótékonyosságának, mert nem kevesebbet mint 696, s ezek közt sok tetemes jégverési károkat térített meg. Van-e tehát mezeli gazda, ki a mult év sűrű csapásaira elevenen emlékezve, örömmel ne sietne természet olly hazai intézet által biztosíttatni, mely csupán közjóra alapul, és köztisztületben álló hazafiak kormányja alatt áll? — A biztosítási díjak az egyesületi ügynökségeknél megtudhatók. A díjakon és levélbérén kívül a biztosítók semmit sem tartoznak fizetni, sőt a régiebb biztosítók, a szabályok értelmében, díjleadásban részesülnek.

Biztosítások elfogadnak Pesten az igazgatóság irodájában (nagyhidutca Weisz-ház 678 sz. a. 1-ső emeletben) és országszerte az intézetnek minden ügynökségei által.

Pesten, 1849. Martius.

Az egyesület nevében

Weisz Bernát Ferencz.

Igazgató.

Nemzeti színház.

Pest, pénteken, april 27-kén, 1849.

EGY NŐ,

ki az ablakon kiugrik.

Vigjáték, népdalokkal és táncszal, 3 felv. Scribe utána magyar szinpadra alkalmazta Somolky F.

Rendező: Szentpéteri.

Személyek:

Dernői János, báró, földesur és gyárbirokos — — — Szentpéteri.
Jenő, unokaöccse — — — László.
Ida, neje — — — Komlósi Ida.
Sárkányfői grófné, született Viharosi Eufrosina báróné, Ida anyja Szathmáriné.
Törő Bálint, haszonbérlet — — Füredi.
Rózi, neje — — — Csereser Nat.
Bálint és Rózi rokonai. Falusi nép mindkét nemből. Grófné inasa.
Történethely: egy megyei székvaros közelében eső falusi jószág.

Idő: 1849.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. Egyes szám ára 3 kr. pp.